

E-könyvek a könyvtárban

Az első e-könyvet 1971-ben írta Michael Hart, de csak az elmúlt másfél évtizedben lett a mindennapjaink része, s alapjaiban változtatta meg a könyvolvasás korábbi lineáris módját. Sokan nem is szeretik, mondván, az „igazi” könyv papírra íródik, s az internet is tele van könyv vs. e-könyv témájú mémekkel.

Az igazság azonban az, hogy nincs verseny, mert a két forma kiegészíti egymást, s jól elkülöníthető területeken érvényesülnek. Az e-könyvek előnyei pedig éppen az egyetemi oktatásban használhatók ki a legjobban.

Előfizetett e-tankönyvek

Egyetemünkön jelenleg közel 16 ezer könyv érhető el elektronikusan, teljes szöveggel, melyek szolgáltatási szerkezetét az egyetemi könyvtár alakítja és tartja fenn. A legnépszerűbb közülük a hallgatók körében a MERSZ könyvcsoomag (<http://eisz.mersz.org/>), mely több mint 200 magyar nyelvű kötelező, illetve ajánlott irodalmat tartalmaz minden tudományterület felőlelve.

Az angol nyelvű tankönyvek terén is széles választék áll rendelkezésére. Az orvosi tanulmányokhoz a Wolters Kluwer ezerdarabos e-könyv-csoomagját böngészhetik a hallgatók, míg a gazdasági tankönyveket, jogi és agrár szakirodalmat az Ebsco Ebook Collection, valamint a Proquest Ebook Central platformokon találhatják meg.

Aki már továbblépett a vizsgákra készülésem, és szakdolgozathoz, kutatáshoz keres irodalmat, még további tízezer idegen nyelvű e-könyvből válogathat, ha rákattint a DEENK honlapján az „Idegen nyelvű források” nagy kék gombjára.

Mi is készítünk már e-könyveket

A DEENK részeként működő Debreceni Egyetemi Kiadó (DUPress), 2014 őszétől szabad hozzáférésű e-jegyzeteket ad ki. A kezdetben csak a GTK képzésében bemutatott elektronikus tananyagokat ma már öt kar hallgatói érhetik el, s az évi 5-6



ezres letöltés szám azt mutatja, hogy szívesen és aktívan használják is őket.

Éppen ezért nemcsak érdekünk, de feladatunk is időről időre megvizsgálni, hogy az ismert e-könyves előnyök (olcsóbb előállítás, hordozhatóság, e-könyves funkciók stb.) mellett használati hatékonyság is társítható-e az e-jegyzetekhez. Tavaly tavasszal a hallgatók e-dokumentumokhoz való viszonyát monitoroztuk egy felméréssel, melyből azt láttuk, hogy elsősorban tanulmányi okokból (96%) használják és kimondottan szeretik az elektronikus formájú oktatási anyagokat (74%). A válaszadók leginkább szakirodalmat (58,75%) olvasnak így, s kevesebben vannak, akik szép- és szórakoztató irodalmat olvasnak „villanyon” (29,4%). Az eredményeket figyelembe vesszük e szolgáltatásunk további fejlesztésénél.



E-könyv-olvasót a könyvtárból

Egy e-könyv olvasásához nemcsak a „könyvre”, de megfelelő eszközre is szükség van. Igaz, hogy egy mobil vagy tablet képes e-könyveket megjeleníteni, de nem véletlen, hogy olyan jól megy a Kindle piaca: e-könyveket e-könyv-olvasón a legjobb „lapozgatni”. A könyvtárak pedig igyekeznek nemcsak a tartalmat, de az eszközt is közelebb hozni olvasóikhoz. A DEENK-ben már 2014-től kölcsönözhetnek Kindle e-könyv-olvasókat két kar oktatói és PhD-hallgatói. A szolgáltatást 2017. november 15-től kiterjesztjük. Innentől kezdve a többi hallgató számára is elérhető lesz, s bárki kikölcsönözhet egy ilyen eszközt – rajta sok jó tartalommal – 10 napra a könyvtárból.

Bátfai Erika, Sütő Péter

